

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA

płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 252

Katowice, sobota 31-go października 1931 r.

Rok 30

■ Wszyscy obywatele powinni oszczędzać ■ tylko w złotych i tylko w Komunalnych Kasach Oszczędności

Głos troski Najwyższego Arcypasterza.

II.

Ponieważ dalej ciężkie i pożałowania godne przesilenie wywołuje z jednej strony wzmożone współzawodnictwo narodów a z drugiej przyczynia się do olbrzymiego wzrostu wydatków z kasy państwowej, ponieważ także nieostatnią przyczyną podwójnego tego nie-szczęścia jest szalony wyścig zbrojeń i przygotowań wojennych, wzrastających z dnia na dzień, nie możemy się powstrzymać od powtórzenia przezornych napomnień tak Naszych (Alloc. z dnia 24 grudnia 1930 r.; Litt. Ant. „Con vivo piacere“ 7 kwietnia 1922 r.) jak i Poprzednika Naszego. (Adhortatio „Des le debut“ 1 sierpnia 1917 r.) bolejąc wielce, że dotychczas nie zostały uwzględnione. Podobnie i was Czcigodni Bracia, serdecznie prosimy, byście każdym możliwym sposobem, a zwłaszcza kazaniem i pismami umysły wszystkich oświecali i naginali ich serca do wymagań zdrowego rozsądku a co więcej, prawa chrześcijańskiego.

Uśmiecha się Nam już piękna nadzieja, że niebawem do każdego z was napływać zaczęła ofiary od wiernych, ku wspomnieniu ubogich uproszone, a wv rozdzielać je będziecie, przynosząc ulgę potrzebującym. Jeżeli zaś w niektórych diecezjach okazałoby się rzeczą korzystniejszą powierzyć to dzieło Metropolicie, albo jakiemu Instytutowi dobroczynnemu, cieszącemu się Waszym zaufaniem i wypróbowanej działalnością, wolno wam według własnej myśli to przeprowadzić.

Dotychczas zachęcaliśmy was, abyście te zamiary Nasze przez pisma i kazania należycie wytłumaczyli i tem samem posunęli sprawę naprzód, a teraz chcielibyśmy bezpośrednio zwrócić się do waszych diecezji, zaklinając ich na miłość Chrystusa, aby w odpowiedzi na wasze i Nasze wezwanie okazali hojną dłoń i szlachetne miłosierdzie, wprowadzając niezwłocznie w czyn to wszystko, co zalecać im będziemy, wykładając ten list Apostolski.

Ponieważ jednak wszystkie wysiłki ludzkie, nawet najsłabsze, bez bożej pomocy są niewystarczające, — wznieśmy więc gorące modły do Dawcy wszelkiego dobra, aby w wielkim swem miłosierdziu co rychlej szczęśliwych uczynił nam czasów: prosimy go także, w imieniu głodnych, słowami Modlitwy Pańskiej, przez Jezusa Chrystusa nam danej: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj“ Niech pamiętają wszyscy o obietnicy, którą Zbawiciel rozdaje ludzkiego udzielił nam ku naszej

Zmiana konstytucji na stole obrad komisji sejmowej.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj odbyło się pierwsze po przerwie posiedzenie komisji konstytucyjnej Sejmu pod przewodnictwem wicemarszałka sejmu Makowskiego. Przewodniczący oświadczył, iż w myśl uchwały komisji zasięgnięto opinii profesorów uniwersytetu i fachowców, pracujących nad zagadnieniem ustroju państwa. Na kwestionariusz w tej sprawie nadesłano 20 odpo-

wiedzi, zawierających bardzo cenne i głębokie uwagi. Przewodniczący wyraził w imieniu komisji podziękowanie autorom odpowiedzi. Następnie wicemarszałek Car wygłosił referat o uprawnieniach Prezydenta Rzplitej w stosunku do Sejmu i Senatu, oparty na materiałach, zaczerpniętych z życia konstytucyjnego Polski oraz innych państw i na przykładach z ustaw konstytucyjnych

Francji, Anglii, Niemiec itd. oraz Konstytucji 3 Maja. Referat zakończony został teząmi, jakimi kierować się winni w układaniu tego stosunku zreformowana Konstytucja polska. Tezy te będą przedmiotem dyskusji na następnym posiedzeniu komisji.

Niemcom grozi nowe niebezpieczeństwo — oświadcza kanclerz Brüning.

Berlin. Wczoraj odbyło się inauguracyjne posiedzenie rady gospodarczej rządu Rzeszy. W posiedzeniu uczestniczyli również członkowie rządu Rzeszy z kanclerzem Brüningiem na czele, prezydent Banku Rzeszy dr. Luther i generalny dyrektor Towarzystwa Kolei Niemieckich dr. Dormmüller. Na wczorajszym posiedzeniu obradom przewodniczył prez. Hindenburg, który zagał posiedzenie krótkim przemówieniem. Podkreślając wyjątkowy charakter obecnej sytuacji w Niemczech od warunków politycznych i gospodarczych w świecie. Współpraca rządu Rzeszy i rady powinna — zdaniem prezydenta — przyczynić się do usunięcia sprzeczności, istniejących w zakresie polityki gospodarczej i socjalnej i do złagodzenia obecnego kryzysu gospodarczego w Niemczech. Cel ten osiągnąć będzie można tylko wówczas, jeżeli wszyscy współpracujący wyzwolą się w tej pracy od jakichkolwiek względów na interesy grup względnie jednostek. Następnie zabrał głos kanclerz Brüning, przedstawiając w dłuższym exposé obecną sytuację gospodarczą Niemiec oraz możliwości przezwyciężenia kryzysu. Sytuacja w Niemczech — oświadczył m. in. kanclerz Brüning — uległa w ostatnim czasie dalszemu zaostrzeniu. Niemcom grozi nowe niebezpieczeństwo w związku z oczekiwanem przejściem Anglii do polityki wysoce cel. Na zdolność konkurencyjną Niemiec zagranicą ujemnie wpłynął nie tylko spadek funta angielskiego, lecz również spadek walut szeregu innych krajów. Niemcy nie mogą w żaden sposób wejść na drogę inflacji. Po przemówieniach ministra gospodarki Rzeszy dr. Warnholda i prezydenta Banku Rzeszy dr. Luthera posiedzenie zostało odroczone do godz. 5 po południu.

Finlandja w okowach mrozu.

Helsingfors. (PAT.) Od tygodnia w północnych częściach Finlandji panują mrozy, dochodzące do 16 stopni. W ostatnich dniach spadł obfity śnieg i nastąpiły silne mrozy.

Francja dalej ściaga złoto z Ameryki.

Paryż. W dniu wczorajszym zawinął do portu w Cherbourgu niemiecki parowiec „Milwaukee“, który przywiózł z Ameryki transport złota, wartości około 200 milionów franków. Złoto to prze-

znaczne jest dla kilku wielkich banków paryskich. Dziś spodziewane jest przybycie parowca „New York“ z transportem tej samej mniej więcej wartości.

30 tysięcy obywateli

składa swoje oszczędności w

Miejskiej Kasie Oszczędności

w Katowicach obok poczty

najstarszej, najpoważniejszej i najpopularniejszej

Kasie na Śląsku.

Jeżeli nie masz jeszcze

książeczki oszczędności, to złóż zaraz minimalną
kwotę 1 zł dla siebie lub Twego dziecka.

zachęce i naszej pociesze, że cokolwiek czynimy „jednemu z tych braci najmniejszych“, uważać będzie za dobrodziejstwo jemu wyświadczone (Mat. XXV, 40); niech nie zapominają też o owej obietnicy Bożej, w której urocząście oświadczył, że wszelka troskliwość z miłości ku niemu dzieciom okazana poczyta za troskliwość, zwróconą ku sobie (Mat. XVIII, 5).

Dzisiejsza wreszcie uroczystość przywodzi Nam na pamięć wzruszające owe słowa Jezusa Chrystusa, któremi List ten i upomnienie Nasze zamykamy; kiedy bowiem Odkupiciel nasz, według słów św. Jana Chryzostoma, ku ochronie niewinnych dusz dziecięcych obwarował je niezdołbytymi niejako okopami, wypowiedział dla nas tę myśl: „Patrzcież, abyście nie wzgardzali jednego z

tych małych; albowiem wam powiadam, iż aniołowie ich w niebiesiech zawsze widzą oblicze Ojca mego, który jest w niebiesiech“. (Mat. XVIII, 10). Wszystko, co ku ulżeniu doli dzieci i biednych ochotnie i wspaniałomyślnie uczynicie, zanoszą aniołowie przed tron Pana nieba i ziemi, a wzajemnie uzyskują obfite łaski dla wszystkich, którym święte to dzieło nie jest obojętne.

Na zadatek tych darów udzielamy wam miłościwie, Czcigodni Bracia, oraz wszystkim, którzy usłuchają ojcowskiego napomnienia Naszego, Apostolskiego Błogosławieństwa.

Dan w Rzymie, u świętego Piotra, dnia 2 października w uroczystość ŚŚ. Aniołów Stróżów, w roku 1931, dziesiątym Naszego Pontyfikatu.

Plus XI, Papież.

TELEGRAMY.

Nie będzie wolno wyrzucić w ziemie lokatora na bruk.

Warszawa. PAT. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji prawniczej pod przewodnictwem wicemarszałka Cara przyjęto w drugim czytaniu z poprawkami klub BBWR. rządowy projekt ustawy, zmieniającej ustawę o ochronie lokatorów. Projekt ten ma na celu niedopuszczenie eksmisji lokatorów w porze zimowej tj. od 1 listopada do 31 marca. Poza tym komisja odrzuciła wniosek PPS., domagający się obniżenia do połowy stawek komornego w t. zw. domach czynszowych.

Śmierć w hotelu.

Kraków. (PAT.) Onegdaj przybył do Krakowa i zatrzymał się w hotelu Poznańskim przy ul. Lubicz pewien mężczyzna w średnim wieku w towarzystwie 17-letniej dziewczyny i zameldował się jako Waldemar Tyszkiewicz, lat 43, urodzony w Finlandji, handlowiec z Iwonicza wraz z córką Anną. Wczoraj rano portier zauważył uchylone drzwi, a następnie znalazł na łóżku zwłoki Tyszkiewicza, rzekoma zaś córka znikła. Przy zmarłym znaleziono znaczną ilość gotówki. Zawiadomiona policja stwierdziła, że nic nie wskazuje na gwałtowną śmierć.

„Iskra“ w Gdyni.

Gdynia. Wczoraj o godz. 15.30 przybył do Gdyni z Antwerpii okręt szkolny marynarki wojennej „Iskra“ z podchorążymi. (PAT.)

Policja niemiecka tępi komunistów.

Berlin. (PAT.) W ciągu ub. tygodnia policja aresztowała w Gliwicach 19 komunistów podejrzanych o należenie do rozwiązanej przez władze organizacji t. zw. „frontu czerwonego“. W czasie rewizji w mieszkaniu aresztowanych skonfiskowano broń i amunicję oraz druki o treści antypaństwowej. Przy jednym z aresztowanych znaleziono tajne instrukcje w sprawie używania broni palnej oraz materiałów wybuchowych.

Konszachty Waldemarasa z przedstawicielem Sowietów.

Ryga. (PAT.) Jak donosi „Rigaische Rundschau“, Waldemaras przed wyjazdem zagranicę złożył wizyty wszystkim przedstawicielom państw obcych. Wizyta pożegnalna u przedstawiciela Rosji sowieckiej trwała 6 godzin. W kołach dyplomatycznych przypisują wizytom tym duże znaczenie, uważając je za objaw zbliżenia kół rządowych z Waldemarasem. W końcu ubiegłego tygodnia, poseł sowiecki odbył dłuższą rozmowę z prezydentem, w czasie której była rzekomo poruszana również i kwestia Waldemarasa.

Przywódcy centrolewu przed sądem.

Warszawa. W czwartym dniu rozprawy przeciwko przywódcom Centrolewu składali wyjaśnienia Bagiński, Putek i Sawicki. Osk. Bagiński przedstawił swą działalność polityczną od 1912 r., poczem przechodząc do omówienia zarzucanych mu czynów, zarzucił aktowi oskarżenia nieścisłość. Oskarżony zaprzeczył, jakoby brał udział w przygotowaniu zamachu. W toku dalszego przemówienia oskarżony pomimo upomnienia nie zastosował się do wskazówek przewodniczącego i usiłował mówić o pobycie swym w więzieniu brzeskiem. Przewodniczący odebrał mu głos a oskarżonego Mastka za wznoszenie okrzyków, pomimo kilkakrotnego upomnienia, z ławy oskarżonych wydalili z sali rozpraw. Po przerwie obłoża oskarżonego zgłosił wniosek, aby sąd nadał bieg oświadczeniom oskarżonych w sprawie

przebywania ich w więzieniu brzeskiem i powołał świadków, których obrona wskaze. Przeciwnikowi wnioskowi temu wypowiedział się prokurator. Również sąd po naradzie wydał decyzję, oddalając wniosek obrony.

W dalszym ciągu rozprawy oskarżony Putek na wstępie swych wyjaśnień usiłował zakwestjonować prowadzone przeciwko niemu śledztwo, poczem szeroko przedstawił swą działalność na terenie Sejmu i samorządu. Ostatni przemawiał oskarżony Sawicki, zaznaczając, że na kongresie krakowskim nie był i nie będąc przywódcą stronnictwa ludowego, w komisji porozumiewawczej Centrolewu udziału nie brał. Na tem rozprawę odroczone do jutra. Przewodniczący ogłosił, że w dniu jutrzejszym uchylili decyzję co do usunięcia z sali rozpraw oskarżonego Mastka. (PAT.)

Ambasador Rzplitej Filipowicz,

który udzielił senatorowi Borahowi dotkliwej nauki, w związku z jego nieopatrznie wystąpieniem na temat rewizji Traktatu Wersalskiego.

Hitler coraz bardziej ciąży nad wewnętrznym życiem Niemiec.

Berlin. (PAT.) Sensacją polityczną dnia jest wiadomość podana przez „Berliner Volkszeitung“ o poufnych naradach jakie odbyły się przed niedawnym czasem między generałem Schleicherem a przywódcą partii narodowych socjalistów Hitlerem. Spotkanie to zakończyło się porozumieniem między Schleicherem, który dotychczas uchodził za zdecydowanego przeciwnika narodowych socjalistów, a Hitlerem. Konferencja odbyła się z wiedzą ministra Reichswehry Gœrnera oraz pruskiego ministra spraw wewnętrznych Severinga. Hitler miał zrezygnować z żądania utworzenia milicji narodowych socjalistów i przyrzekł nie mieszać się do spraw wewnętrznych Reichswehry.

W kołach politycznych wiadomość o tej konferencji wywołała niezwykle wrażenie. Spotkanie między Schleicherem a Hitlerem uważane jest za wstęp do akcji pewnych kół politycznych, zmierzającej do wciągnięcia hitlerowców do rządu. Wiadomość o konferencji Schleicher - Hitler została przez ministerstwo Reichswehry potwierdzona.

Złote fundamenty Szwajcarii.

Berno Szwajcarskie. (PAT.) Pokrycie złotem szwajcarskiego Banku Narodowego wzrosło ostatnio o 85 milj. franków. Jednocześnie powiększył się nieco o 9 milj. obieg biletów bankowych. Frank szwajcarski osiągnął nienotowane dotychczas pokrycie wynoszące blisko 160%.

Japonia nie chce wycofać się z zajętych stanowisk.

Szanghaj. (PAT.) Korespondent Agencji Reutersa donosi z Tokio, że rząd japoński nie zamierza wycofać wojsk poza strefę kolei mandzurskiej, dopóki zatarg chińsko-japoński nie zostanie rozstrzygnięty na drodze bezpośrednich rokowań między rządem chińskim a japońskim.

Nasze Oddziały

Artykułów Technicznych, Chirurgicznych oraz Węży zostały ponownie uruchomione.

Przyjmujemy wszelkiego rodzaju zamówienia do natychmiastowego wykonania, po najniższych cenach.

Artykuły nasze są znane ze swej dobroci i wytrzymałości. Zamówienia i zapytania prosimy kierować

„PEPEGE“

Polski Przemysł Gumowy

Wydział Artykułów Technicznych

Grudziądz - Pomorze

Wybory przyniosą zmiany w rządzie angielskim.

Londyn. W dniu dzisiejszym premier Mac Donald przyjechał do Londynu. W ten sposób rozpoczęła się rekonstrukcja obecnego rządu. Mac Donald nosi się z zamiarem powiększenia liczby członków swojego gabinetu z 10 na 20, to zn. do tej ilości, jaka była przed utworzeniem rządu narodowego. Rekonstrukcja dokonana będzie jeszcze przed 10 listopada, tj. przed zebraniem się parlamentu. Jest już rzeczą pewną, że Snowden jako niewybrany do parlamentu, gdyż nie kandydował, opuści swe stanowisko ministra skarbu i otrzyma tytuł lorda, a tem samem przejdzie do Izby. Jego miejsce w rządzie zajmie Neville Chamberlain. Poza tem mają być wciągnięci do rządu b. minister Amery, Sir John Simon,

na prawnicze stanowiska w rządzie wymieniani są jako kandydaci lord kanclerz Sankley i lord Hailsham, dalej sir W. Jowitt, sir Thomas Inskip i sir Boyd Merriman. Lord Reading najprawdopodobniej pozostanie na dotychczasowym stanowisku ministra spraw zagranicznych.

Same piątki.

Londyn. (PAT.) Według ostatnich obliczeń, blok rządowy będzie rozporządzał w nowym parlamencie 555 mandatai, opozycja zaś 55. Niewybranych jest jeszcze 5 posłów.

Doskonale lekarstwo

3) (Ciąg dalszy).

Nareszcie pierwszy Mateusz pomiarował się, że na dziś, tak gry, jak picia, nietylko dość, lecz nawet sporo za wiele. Jął się przeto wybierać do domu; ale pod wpływem wina, lubo przegrał i przepił sporą sumkę, w doskonałym był humorze. Handlarz nietylko nie wstrzymywał młynarza, lecz oświadczył, że go odprowadzi do domu, aby się zaraz przekonał, jaką też mąkę i krupy mieł nasz młynarz, i za jedną drogą odrobi z nim interes.

Zuch cieszył się szczerze, bo do robienia interesów, a dobrych, był jedyny, więc z nowym znajomym puścił się w drogę ku domowi, gawędząc wesoło i zataczając się sporo. Dobrze już było z południa, gdy przybyli do Kamionki, minęli wieś, gdzie się ze zdumieniem młynarzowi przyglądano, i nareszcie stanęli w zagrodzie Mateusza.

Tereska, ujrawszy męża w stanie, w jakim go nigdy jeszcze dotąd nietylko ona, ale cała parafia nie widziała, przełękła się niezartem. Ponieważ jednak była z niej niewiasta energiczna i odważna, wnet się opamiętała i szepnęła sobie w duszy:

— O, braciszku, tak ty to potrafisz?

Trzeba jeno zaraz zmyć ci należycie głowę, abyś zaś częściej tak się nie uczęstował.

I nasrożywszy minę, udawszy wielce zagniewaną, wzięła się pocziwa Tereska do ónego mycia głowy mężowi. Krzyczała więc, co jeno miała w piersiach głosu, robiąc mężowi straszne wyrzuty, lamentowała i udawała płacz, załamywała ręce i wyzywała męża od ostatniego łajdaka, który powinien był ze wstydu przepaść się pod ziemię.

Mateusz był z natury gorączka okrutny, ale tak zawsze nad sobą panował, że nigdy nie wybuchnął gniewem, który mu nieraz harczał w piersiach. Lecz po pijanemu nie umiał się hamować. Z razu przecież uśmiechał się i łagodził Tereskę dowcipami; ale te rozdrażniły tylko kobietę i nowy potok wyrzutów, jeszcze sroższych wywołały na jej usta; a gdy jeszcze handlarz, złośliwymi półsłówkami jął prześmiewać młynarza, że żonka nad nim rej wodzi, zdawało się nagle, iż się Mateusz wściekł, taka szalona złość go opanowała.

Byłby się rzucił na Tereskę, gdyby go przerażony handlarz nie był przytrzymał, chwyciwszy ze wszystkich sił w pas. Tereska stanęła jak słup, a Mateusz, wyrывая się handlarzowi, ryknął w największej pasji:

— Milcz, przeklęta babo, bo cię jak

robaka zgniotę! Cóżem to twój parobek? Czy cię mam prosić o pozwolenie, jak chcę wypić za moje trzy grosze?

Młynarka uderzyła teraz na prawdę w płacz, lamentowała, załamując ręce z prawdziwej już rozpacz, podczas gdy mąż, ciągniony przez handlarza, trzasnął z gniewem drzwiami i poszedł ze swym gościem do młyna. Pokazawszy zaś handlarzowi mąkę, udał się z nim do karczmy w Kamionce, gdzie pił do północka na złość żonie.

— Ja jej dopiero pokażę, co mnie wolno! — powtarzał raz po raz wśród picia. — Ja ją nauczę, co to jest chcieć nad mężem rej wodzić.

Handlarz potakiwał mu i zręcznie jeszcze więcej jątrzył, a podburzał przeciw żonie; przebiegły, bezsumienny ten człowiek miał w tem swoje zamiary.

Zuch dopiero po północy wrócił do domu, spity, jak nieboże stworzenie, w sercu zagniewany na Tereskę, która przez całą noc oka nie zmrzyla. Ale myliłby się, ktoby myślał, że może płakała; wcale nie! Układała sobie długie, siarczyste, ogniste kazanie, przeplatane najdosadniejszymi wyzwiskami, które następnego dnia rano postanowiła mężowi powiedzieć. I jako też powiedziała.

Tak się zaczęło nieszczęście Zuchów, tej kochającej się pary, która miała być drugą parą gruchających gołąbków w Kamionce.

Trudno uwierzyć, a przecie to szczerą prawdą, że w rok później był już z Mateuszem nałogowy pijak i karciarz, kłatewnik, próżniak i marnotrawca, który dzień cały i kawał nocy przesiadywał w szynkowni w miasteczku, lub w karczmie w Kamionce. A zawsze w towarzystwie owego handlarza maki. Iotra z pod ciemnej gwiazdy, który jak zły duch kręcił się ciągle około młynarza, pijąc za jego pieniądze i ogrywając niebaczność w karty.

Ludzie wydzwici się nie mogli, co się z Mateuszem stało, jak on, nieznoszący pijaków i hultaj, sam się stał takim, nie pojnowali, aby człowiek, prowadzący się całe życie przykładowie, pobożny i cnotliwy, mógł upaść tak nisko, stać się zgorszeniem całej parafji, pośmiewiskiem wszystkich. Szukano na wszystkich strony przyczyny takiego bezprzykładnego nieszczęścia i znaleziono ją w handlarzu maki; on to, zdaniem wszystkich był winien upadkowi młynarza; byli też tacy, którzy na pewne twierdzili, że zły ten człowiek oczarował Mateusza, aby go złupić z majątku.

Tereska, łamiąc ręce i wyrывая sobie włosy, sądziła tak samo, jak ludzie; nazywała handlarza rozbójnikiem, mordercą swej doli, złodziejem swego majątku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Sobota

31

października

Św. Wolfganga, biskupa ratysbońskiego, † 994 r.

Św. Marcellego, wyznawcy * 360, r. † 436 r.

Słow. Godzimir.

Jutro niedziela, 1 listopada: Wszystkich Świętych.

* Wschód

Zachód

Słońca o godz. 6.31, o godz. 16.24 Księżyc o godz. 18.55, o godz. 12.02

Z historii śląskiej.

31 października. 1173. Umarł Bolesław Wysoki, książę na Opolu i Głogówku. — 1289. Książę raciborski Mieszko za zgodą brata swego, podarował klasztorowi w Czarnowasach 100 frankońskich włók ziemi. — 1504. Dwadzieścioletni Mikołaj III, książę raciborski, zarcha się w Krakowie z Anną z Tenczyna, córką Zbigniewa, podkomorzego krakowskiego, a siostrą Jana i Andrzeja. — Od 31 października do 9 listopada 1851 odprawiał O. Jezuita Karol Antoniewicz, misję św. w kościele św. Trójcy w Bytomiu. — 1906. Śmierć księdza Michała Przywary, zasłużonego etnografa górnośląskiego. 1921. W poniedziałek wieczorem około godz. 8.15 został zastrzelony proboszcz, ksiądz dziekan Augustyn Strzybny z Mozurowa, powiatu kozielskiego. Urodził się 1 maja 1876 roku w Janowicach. — 1925. Otwarcie nowo wybudowanej linii kolejowej Chorzów — Szarlej — Radzionków. Poświęcenia tej linii dokonał generalny wikariusz dr. Bromboszcz. — 1926. O godzinie 4.45, powitano J. E. ks. biskupa Arkadiusza Lisieckiego w Katowicach na rynku. Mowę powitalną wygłosił prezydent miasta dr. Górnik, następnie przed katedrą powitał J. E. wojewoda dr. Michał Grażyński. Przemawiał też generał Zajac. — 1926. Po raz pierwszy obchodził Kościół kat. uroczystość Chrystusa Króla.

W roku: 1257. Kazimierz I, książę opolski i raciborski wydaje swą córkę Eufrozinę za Kazimierza I, księcia kujawskiego i łęczyckiego. — 1257. Książę raciborski Władysław w Imielnicy daruje hr. Januszowi Poniszowice i część lasu kotulińskiego. — 1257. Założenie klasztoru franciszkańskiego w Woźniawie przez Władysława księcia raciborskiego. — 1258. Władysław, ks. raciborski buduje klasztor w Rudach, do którego wprowadzono OO. Cystersów z Polski. 1258. Miasto Mikołów posiadało już zamek i kościół św. Mikołaja. — Nieco później zbudowano kościół św. Wojciecha, który podniesiono do rzędu parafialnych. — 1258. Ks. raciborski Władysław, darował budowlisko z ogrodem pod klasztor dla Dominikanów przy kościele św. Jakóba w Raciborzu.

Czas odnowić przedpłatę!

Dzisiejszy numer jest ostatni w bieżącym miesiącu. Kto z dotychczasowych czytelników jeszcze nie odnowił przedpłaty na miesiąc listopad, niech to uczyni bezzwłocznie na pocztę lub też u agenta. Listowi obecnie już nie przyjmują przedpłaty. Nie trzeba zwlekać, by nie było przerwy w dostarczaniu gazety.

Równocześnie przypominamy obowiązek zjednywania nowych abonentów w kołach znajomych i przyjaciół. Mimo ciężkich warunków gospodarczych nie można ustawać w agitacji za naszą gazetą, która jest najtańszą ze wszystkich gazet wychodzących na Śląsku. Właśnie w obecnych ciężkich czasach, kiedy każdy dzień przynosi nam niespodzianki, abonowanie i czytanie gazety jest niezbędną koniecznością. Od tej konieczności nikt uchylić się nie może.

Wreszcie nadmieniamy, że w ostatnim czasie zaprowadziliśmy w gazecie naszej szereg ulepszeń, mianowicie: dajemy codziennie szereg ilustracji, odnoszących się do najważniejszych wydarzeń w kraju i zagranicą. Nadto wysyłkę gazet skuteczniamy już pierwszymi rannymi pociągami, co umożliwia

Zakład Przyrodolecznicy i Wypoczynkowy Oskara Wojnowskiego i Dr. med. Z. Koellnera w Zakopanem

Otwarty cały rok. — Ziołolecznictwo, Elektroterapia, Hydroterapia, Termoterapia, Helioterapia. Prospekty wysyła się na żądanie. — Przyjęła tylko za uprzednim zgłoszeniem.

Z posiedzenia komitetu dla bezrobotnych.

Katowice. W gmachu starostwa odbyło się posiedzenie powiatowego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym pod przewodnictwem starosty p. dr. Seidlara. Sekretarz komitetu, inspektor wydziału powiatowego p. Klimek przedstawił działalność lokalnych komitetów oraz powiatowego komitetu za czas do końca sierpnia br. Lokalnych komitetów jest 20 na 22 gminy. W pozostałych dwóch małych gminach funkcje komitetów spełniają zarządy gmin. Gotówki zebrano przeszło 60.000 zł. Kwotę tę uzyskano w drodze opodatkowania się urzędników komunalnych, stanu średniego, zbiorów kościelnych i imprez różnego rodzaju. Obiadów wydawały kuchnie dla bezrobotnych około 9000 porcji dziennie. Prócz tego dożywiano w domach prywatnych blisko 500 dzieci bezrobotnych dziennie. Niektóre komitety przeprowadziły zbiórki obuwia, odzieży i bielizny ze stosunkowo pomyślnym wynikiem. Inne komitety przeprowadzają tę akcję obecnie w miesiącach jesiennych. Powiatowa Kasa Oszczędności ofiarowała na cele komitetu 2000 zł i w dalszym ciągu będzie stale zasilała fundusze na rzecz bezrobotnych. Dłuższą dyskusję wywołała sprawa opodatkowania wody, gazu i światła elektrycznego na rzecz bezrobotnych. Naogół wyrażono opinię,

aby wykorzystanie tego źródła dochodów i sposób przeprowadzenia tej akcji pozostawić swobodnej ocenie lokalnych komitetów i korporacji gminnych. Również uchwalono pobierać dodatki do biletów wstępu do kin, teatrów na widowiska itd. W dalszym ciągu obrad postanowił komitet zalecić lokalnym komitetom zorganizowanie akcji kulturalno-oświatowej dla bezrobotnych przy wykorzystaniu istniejących już świetlic w powiecie. W końcu poinformował zebranych sekretarz komitetu p. Klimek, że według nadeszłych dotąd sprawozdań lokalnych komitetów rezultat zbiorów w miesiącu wrześniu br. wynosi około 25 tysięcy zł. Wynika zatem, że komitety wykazują coraz większą ruchliwość, rozszerzając swą akcję na najszersze warstwy społeczeństwa. Ponadto wpłynął wniosek robotników lokalnego komitetu w Roździeńcu-Szopienicach tej treści, że robotnicy pracujący w zakładach przemysłowych w Roździeńcu-Szopienicach gotowi są poświęcić jedną dniówkę w miesiącu na rzecz bezrobotnych, o ile pracodawcy analogicznie przeznaczą produkcję z tej samej dniówki na rzecz komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. Wniosek ten uchwalono przedłożyć ogólnemu komitetowi z prośbą o przychylne rozpatrzenie.

agentom i urzędowi pocztowemu nawet w najodleglejszych stronach doręczanie gazety jeszcze tego samego dnia. Jedno i drugie ulepszenie jest wielce korzystne dla naszych czytelników.

Także w przyszłości dokładać będziemy starań nad ulepszeniem naszej gazety, za co od dotychczasowych czytelników chcemy tylko, by sami abonowali gazetę i zjednywali nam nowych abonentów.

Biurowa porady prawnej

naszej gazety będą czynne w miesiącu listopadzie w dni następujące:

W Katowicach w redakcji przy ulicy św. Stanisława 4 (I. piętro) w poniedziałki 9, 23 i 30 listopada oraz w czwartki 5, 12, 19 i 26 listopada tylko przed południem.

W Mikołowie w „Oberży Krakowskiej“ p. Jana Kiela, ulica Krakowska 23 (przy targowisku) tylko w poniedziałki 2 i 16 listopada przed południem.

W Pszczynie u restauratora p. Michała Zawiszy przy ulicy Gotsmana we wtorki 3, 10, 17 i 24 listopada tylko przed południem.

W Radzionkowie w domu kolportera „Katolika“ p. Jakóba Cichowskiego (przy targowisku) w środy 4, 11, 18 i 25 listopada tylko przed południem.

W Rybniku w restauracji p. Antoniego Wieczorka przy ul. Raciborskiej 11 w soboty 7, 14, 21 i 28 listopada tylko przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, iż biura porady prawnej są czynne tylko w dni wyżej podane. W inne dni nie udziela się porad. Do porady może przychodzić każdy czytelnik tam, gdzie mu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego — pocztowego lub też podpisanego przez agenta. Do zapytań listowych należy oprócz kwitu abonamentowego załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 35 groszy.

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnym zaufaniem, każdą sprawę załatwimy, o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi. Przychodząc do nas, chronić się sami przed niesumieniami pisarzami pokątnymi, którzy za każdą poradę lub pismo każą sobie dobrze płacić, a bardzo często sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

— Zapomogi dla kolejarzy. Uwzględniając trudne warunki życiowe pracowników kolejowych niższych grup uposażenia, utrzymujących liczne rodziny, którym cofnięcie dodatku stołecznego lub zmniejszenie dodatku kresowego najdotkliwiej daje się odczuć, p. minist. komunikacji przyznał począwszy od lipca br. pracownikom od X do XVI grupy uposażenia miesięcznego zapomogi w wysokości 10 proc. i 15 proc. uposażenia miesięcznego, zależnie od grupy uposażenia i stanu rodzinnego pracownika. W bieżącym miesiącu p. minister komunikacji rozszerzył te zapomogi na pracowników IX grupy uposażenia. Niezależnie od tej pomocy materialnej, p. minister komunikacji przyznał wszystkim dyrekcjom dodatkowo znaczne kredyty na zapomogi dla pracowników, zasługujących na nie ze względu na specjalnie trudne warunki życiowe.

— Nowy wielki transport powietrzny złota do Polski. W jednym z ostatnich dni przewieziono samolotami P. L. L. „Lot“ z Wiednia do Polski do różnych banków w Warszawie, Lwowie, Krakowie oraz Brnie znaczniejsze transporty złota, o łącznej wadze 150 kg., wartości około 1 milj. zł. Ogółem w ciągu października przewieziono samolotami komunikacyjnymi do Polski około 250 kg. złota, przeważnie z Anglii.

— Bezrobocie na wsi. W gospodarstwach rolnych stale uwydatnia się nadmiar rąk roboczych i coraz więcej zwalnia się przedewszystkiem wykwalifikowanych, zwykle lepiej płatnych, pracowników rolnych i oficjalistów. Fakty te zdarzają się szczególnie często w większych majątkach ziemskich. Również bezrobocie wśród ogrodników, które już w ub. roku było znaczne, obecnie, pod wpływem zwiększającego się kryzysu gospodarczego jeszcze się potęguje. Odczuwają to przedewszystkiem ogrodnicy dworscy.

Województwo śląskie.

* 25-letni jubileusz kapłański ks. biskupa dr. Kubiny. W ubiegły wtorek obchodził 25-lecie kapłaństwa J. E. ks. biskup diecezji częstochowskiej dr. Teodor Kubina, znany szczególnie Ślązkom ze swej pracy społecznej i narodowej na Śląsku. Szczególnie robotnicy mieli i mają w w Dostojnym Jubilecie

Przy nabyciu dobrego i taniego aparatu radiowego, wybór Wasz nie będzie trudny, o ile usłyszycie piękny w formie odbiornik dla stacji zagranicznych firmy „RADIUM“ Katowice, ulica Kościuszki 49.

obronę i pomoc. Do życzeń wielu tysięcy dołączamy i nasze, wyrażając J. E. ks. biskupowi hołd, życząc Mu jak najlepszego zdrowia, aby mógł dalej pracować dla pożytku wiary katolickiej i wielkich rzesz wiernych Kościołowi katolickiemu.

* Jarmarki na Śląsku w miesiącu listopadzie 1931 r. Lubliniec: 3 listopada kramarski, bydła i konie. Mikołów: 11-go listopada bydło, konie i kozy. Pszczyna: 4 listopada konie i bydło. Rybnik: 10 listopada bydło i konie. Tarn. Góry: 25 listopada bydło i konie. Wodzisław: 3 listopada bydło i konie; 4 listopada kramarski. Żory: 18 listopada bydło i konie. — Strumień: 4 listopada kramarski, bydło i konie.

* Walny zjazd legionistów Woj. Śląskiego. 15 listopada br. odbędzie się w Katowicach doroczny walny zjazd członków Związku legionistów wojew. śląskiego. Okręg ten liczy około 900 członków.

* Wśród społeczeństwa na Górnym Śląsku tworzą się miejscowe komitety „Miesiąca Propagandy Śląska Z. O. K. Z.“. Ostatnimi czasy na wezwanie wojewódzkiego komitetu „Miesiąca Propagandy Śląska Z. O. K. Z.“ tworzą się w licznych miejscowościach województwa śląskiego miejscowe komitety, w skład których wchodzi przedstawiciele różnych ugrupowań politycznych oraz rozmaitych związków. W Pszczynie utworzył się lokalny komitet pod przewodnictwem wicestarosty dr. Marjana Riessa, w Woli, pow. pszczyński pod przewodnictwem kierownika szkoły p. Więclawa, w Turzy, pow. rybnicki pod przewodnictwem naczelnika gminy p. Lasoka, w Halembie, pow. katowicki w skład komitetu weszli: ksiądz dziekan Lex, naczelnik gminy Robert Nocoń, kierownik szkoły Furgalski i przedstawiciele 16 różnych miejscowych organizacji społecznych i związków.

* Orzeczenie komisji pojednawczo-rozjemczej w sprawie zarobków w przemyśle przetwórczym. W dniu 14 września br. komisja pojednawczo-rozjemcza w Katowicach rozpatrywała spór w sprawie zarobków w przemyśle przetwórczym i wydała orzeczenie, mocą którego obniżono zarobki począwszy od 15 września br. o 4 procent z wyjątkiem Górnośląskiej Centrali Gazowej w Wielkich Hajdukach, Lignozy w Katowicach i zakładów impregnacyjnych w Chełmie. Komisja postanowiła wówczas zbadać dodatkowo położenie w wymienionych trzech zakładach. Po upływie kilku tygodni, w ubiegły wtorek znalazł się spór ponownie pod obradami komisji pojednawczo - rozjemczej, która po dwugodzinnych obradach wydała następujące orzeczenie: „Zarobki w fabrykach materiałów wybuchowych „Lignoz“ oraz Górnośląskiej Centrali Gazowej w Wielkich Hajdukach pozostają bez zmiany“. „Zarobki robotników w fabrykach papieru, należących do spółki „Lignoz“ oraz w zakładach impregnacyjnych w Chełmie, należących do Związku Kokso-wni, obniża się o 4 proc.“. W ten sposób ustalone stawki płac obowiązują od 15. października br. do 31 stycznia 1932 roku“.

Z Katowickiego

Ks. kanonik dr. Szramek prałatem.

Katowice. Dowiadujemy się, że proboszcz parafii Najśw. Marii Panny w Katowicach, ks. kanonik dr. Szramek, mianowany został prałatem domowym Jego Świątobliwości. Donosimy o tem z niekłamana radością, przekonani, że wiadomość ta uraduje również wszystkich czytelników naszych, w szczególności zaś wiernych parafii Mariackiej. Mianowanie prałatem domowym jest najwyższym odznaczeniem w hierarchii kościelnej i to za szczególne zasługi nominata. Takich zasług ks. prałat dr. Szramek ma niemało. Zasłużył się dobrze we własnej parafii, dalej w diecezji a także w innych dziedzinach życia naszego, jak naukowej, oświatowej i histo-

rycznej. Wielkie są także jego zasługi w dziełach dobroczynności, co zaświadczyć mogą najlepiej liczni biedni i dotknięci skutkami obecnej nędzy gospodarzej. Parafianie polscy z okazji zaszczytnej nominacji składają Przew. ks. prałataw jak najserdeczniejsze życzenia długiej jeszcze błogiej pracy w winnicy Pańskiej. Oby Pan Bóg darzył raczył ks. prałata czerstwem zdrowiem, któreby Mu ułatwiło doprowadzenie dusz naszych do szczęśliwości niebieskiej. (Redakcja „Katolika“ przyłącza się do życzeń parafjan. Ad multos annos!)

Rozprawa o podpalenie domu przeciwko byłemu komisarzowi policji.

Katowice. W środę przed sądem okręgowym odpowiadał Stanisław Wintuszek, który jako właściciel domu w Pszczynie namówił niejakiego Jana Pałkę na podpalenie domu, ponadto zaś, gdy cała sprawa wyszła na jaw, namówił do składania fałszywych zeznań w sądzie pod przysięgą, Fryderyka Gnata. Drugi oskarżony, Jan Pałka, odpowiadał za usiłowane podpalenie domu Wintuski z jego namowy. W czasie przewodu sądowego, który wywołał duże zainteresowanie, wyszły na jaw różne ciekawe sprawy. Ostatecznie sąd skazał Wintuszkę na półtora roku ciężkiego więzienia za namawianie do krzywoprzysięstwa a za namawianie do podpalenia na jeden rok ciężkiego więzienia, zamieniając obiekary na łączny wyrok w wysokości 2 lat ciężkiego więzienia. Oskarżonego Jana Pałkę skazał sąd za usiłowane podpalenie na 1 rok ciężkiego więzienia.

Przeniesienie biura lekarza powiatowego

Katowice. Lokal urzędowy dr. Koločka, lekarza powiatowego na miasto Katowice, został przeniesiony do ratusza przy ul. Pocztowej nr. 2, pokoje nr. 67, 68 i 70. Godziny przyjęć codziennie od 9 do 11 przed południem. Lokal urzędowy dr. Sęczyka, lekarza powiatowego na powiat Katowice - wieś pozostaje nadal w starostwie przy ul. Marszałka Piłsudskiego nr. 49. Godziny przyjęć od 9—11 przed południem.

Sprzedaż mięsa w hali targowej odbywać się będzie przez cały tydzień.

Katowice. Aby usprawnić zaopatrzenie ludności Katowic w tanie mięso, postanowił magistrat na ostatnim posiedzeniu powiększyć liczbę dni targowych na mięso, a zatem od 2 listopada br. odbywać się będzie cały tydzień (z wyjątkiem piątku) w hali miesnej sprzedaż tego artykułu spożywczego. Opłaty za stoiska pozostają dla rzeźników te same.

Otwarcie wystawy przeciwalkoholowej.

Nowa Wieś w Katowickim. W środę 28 października r. z. otwarto w Nowej Wsi w lokalu Czytelnicy Ludowej piątą z rzędu wystawę przeciwalkoholową. W obecności ks. Czubiny, który zastępował miejscowego ks. proboszcza i naczelnika gminy p. Fryca oraz licznych zebranych zagał zebranie sekretarz Katol. Zw. Abstynentów okręgu śląskiego p. Kunsdorff z Katowic, a p. prof. Sławiński z Mysłowic wygłosił okolicznościowy referat. Następnie objaśniono poszczególne ekspozyty. Wystawa czynna będzie aż do poniedziałku, dnia 2 listopada b. r. do południa. Przez cały ten czas miejscowi obywatele zapoznają się z tą klęską społeczną, jaką jest alkoholizm. Należy spodziewać się, że i w Nowej Wsi wystawa cieszyć się będzie taką frekwencją, jak we wszystkich innych miejscowościach. **Bezrobotni mają w dni powszednie w godzinach popołudniowych wstęp wolny**, aby i tymże dać możliwość zapoznania się z tem ważnym zagadnieniem społecznym.

Z Król. Huty

Akademja na cześć Chrystusa Króla.
Król. Huta. W niedzielę, dnia 25 odbyła się dla parafji św. Jadwigi na sali Domu Polskiego w Król. Hucie akademja na cześć „Chrystusa Króla“. Gości przywitał w serdecznych słowach ks. radca Gajda. Deklamacje wygłosili: druha z S. M. P., kongregacji, dziewczynka i chłopczyk z „Dzieciństwa“. Odpowiedni referat wygłosił adwokat p. Kempka,

O czem ogół społeczeństwa powinien pamiętać.

Kto sam bezpośrednio nie zetknął się z nędzą, nie odczuł jej na własnej skórze — ten nie jest w stanie dokładnie pojąć psychologii głodnego człowieka. Więcej nawet: syty częstokroć zapomina wogóle, że głodni istnieją!

A tych jest w dzisiejszym okresie ciężkiego przesilenia gospodarczego dziesiątki tysięcy!

Znajdują się oni poza warsztatami swej pracy zarobkowej, skutkiem czego przeżywają obecnie najcięższe dni w

swojem życiu, dochodząc niekiedy do skrajnej rozpacz!

Mimo jaknajlepszych chęci i ogromnego wysiłku, większość bezrobotnych nie znajduje dziś pracy zarobkowej.

To też ogół społeczeństwa powinien o nich pamiętać i w imię miłości ku bliźniemu, nieść bezrobotnym doraźną pomoc, przekazując dowolnej wysokości datki pieniężne na konto P. K. O.

Nr. 307-795.

Tragedja dwojga młodych ludzi.

Katowice. Dnia 28 bm., powładowio-no komisarjat policji w Roździeniu-Szopienicach, że w dołach piaskowych, należących do kopalni Sp. Akc. Giesche-go, obok ul. Bagno w Szopienicach, znajdują się zwłoki mężczyzny i kobiety a obok nich rewolwer. Na skutek tych informacji, stwierdzono na miejscu, że denatami są Kazimierz Stolarski, lat 21 liczący, pochodzący z Jordanowa, student praw Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, który wystrzelał z rewolweru w prawą skroń pozbawił się życia. Obok niego leżała narzeczona jego, również z raną postrzałową w prawą skroń. Zuna Leiblerówna, ur. w roku 1914, pochodząca również z Jordanowa, która dawała jeszcze słabe znaki życia. Zwłoki Stolarskiego oraz nieprzytomną Leiblerównę odstawiono do szpitala miejskiego w Katowicach. Stan jej jest beznadziejny. W toku dochodzeń ustalono, że Stolarski wraz ze swą narzeczoną Leiblerówną przybyli do Katowic i dnia 26 bm. zamieszkali wspólnie w hotelu

„Central“ w Katowicach. Dnia 27 bm. o godz. 23 opuścili oboje hotel. Przed odejściem Stolarski pozostawił u portjera hotelu list, w którym zawiadamia go, że należy go szukać niedaleko 7 przystanku tramwajowego od Katowic, a dalej wspomina, że życzy sobie być pogrzebanym wspólnie w jednym grobie z Leiblerówną a gdyby to było niemożliwym, to przynajmniej w jednej miejscowości. Ponadto znaleziono przy denacie list, zaadresowany do jego matki, zamieszkałej w Jordanowie, w którym powiadamia ją o zamierzonym targnięciu się na własne życie. Narzeczona Stolarskiego, Leiblerówna, również była w posiadaniu listu zaadresowanego do jej matki, w którym prosi ją, ażeby miała litość nad nią i przyjechała po nią do hotelu „Central“ w Katowicach. Ustalono również, iż Stolarski strzelił z rewolweru do swej narzeczonej, a będąc mniemaną, że ta wskutek odniesionej rany postrzałowej zmarła, pozbawił się życia.

który został przyjęty hucznie oklaskami. Występy zespołu skrzypcowego wypadły bardzo udatnie. Całą akademję upiększyło swojemu występiami towarzystwo śpiewu „Cecylja“ przy parafji św. Jadwigi. Śpiewy podobały się wszystkim, a huczne oklaski były nagrodą dla tych, którym dobro tego towarzystwa leży na sercu. Na akademję przyszło tylu parafjan, że sala wszystkich pomieścić nie mogła i tłumy stały w korytarzach i na podwórzu. Świadczy to o owocnej pracy naszych duszpasterzy, a przede wszystkim ks. radcy Gajdy, który dokłada wszystkich swych sił i wszechstronnych starań, by życie religijne w parafji zakreślało coraz szersze kręgi.

Posiedzenie rady miejskiej.

Król. Huta. Dnia 4 listopada odbędzie się posiedzenie rady miejskiej. Na porządek obrad znajdują się m. in. wybór członków do zarządu i rady Miejskiej Kasy Oszczędności. Kasa ta otrzymała nowy statut zatwierdzony już przez Województwo.

Przeniesienie biura meldunkowego.

Król. Huta. Magistrat obejmuje z dniem 1 stycznia 1932 r. biura meldunkowe, prowadzone dotąd przez dyrektora policji. Biuro to prowadzone będzie na podstawie zupełnie nowych kartotek. Biuro mieścić się będzie w ratuszu na I. piętrze, wejście od strony rynku.

Uruchomienie taniej kuchni dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Król. Huta. Magistrat miasta Król. Huty przygotowuje obecnie większy lokal przy ul. Wolności 74. celem uruchomienia w nim w najbliższym czasie taniej kuchni dla bezrobotnych pracowników umysłowych, co okazało się koniecznością. Uruchomienie tej kuchni, w której za minimalną opłatą mogą bezrobotni otrzymać obiady, herbatę, mleko itp. nastąpi prawdopodobnie w drugiej połowie listopada br., ponieważ magistrat czyni starania, by do tego terminu ukończyć przebudowę.

Unieruchomienie fabryki wagonów.

Król. Huta. Fabryka wagonów huty „Królewskiej“ zatrudniała do niedawna 700 robotników a obecnie wskutek braku zamówień tylko 125 robotników. Fabryka zmuszona będzie zwolnić jeszcze 100 robotników o ile nie nadejdą jakieś poważniejsze zamówienia. Pozostałych

25 robotników ma być również zwolnionych z końcem roku b. Redukcja ta będzie tem boleśniejsza, że wszyscy robotnicy obciążeni są licznymi rodzinami. — Również krąży pogłoski o redukcji w fabryce kół w hucie „Królewskiej“ z powodu braku zamówień. Zwolnionych ma być 80 robotników. Robotnicy od dłuższego już czasu pracują tylko 3 dni w tygodniu.

Z Świętochłowickiego

W Brzozowicach zwineto pośrednictwo telegraficzne.

Świętochłowice. Dyrekcja poczt i telegrafów w Katowicach komunikuje, że z dniem 31. 10. 1931 roku zwinia się tymczasowo pośrednictwo telegraficzne w Brzozowicach pow. Świętochłowice.

Z posiedzenia rady gminnej.

Orzegów w Świętochłowickim. Na ostatnim posiedzeniu rady gminnej postanowiono pobierać 2 procent od rachunków za wodę i prąd elektryczny na rzecz opieki nad bezrobotnymi. Dalsze dopłaty odrzucono z tem, że obywatelstwo już i tak jest obciążone różnymi zbiórkami na rzecz bezrobotnych. Nadto dla bezrobotnych i bezdomnych postanowiono urządzić podczas tegorocznej zimy ciepłe pokoje w dawniejszej młeczarni przy ulicy Bytomskiej. Koszty utrzymania poniesie gmina.

Strzelanie na rzecz bezrobotnych.

Nowy Bytom w Świętochłowickim. Z inicjatywy p. naczelnika gminy Basisty urządził lokalny komitet niesienia pomocy bezrobotnym począwszy od 3. listopada br. w oberży p. Grychtoła codziennie od godz. 16 wielkie strzelanie o cenne nagrody, ufundowane przez komitet, które wystawiono na pokaz w składzie p. Maciejewskiego. O nagrody może ubiegać się każdy. Niezależnie od tego urządzają miejscowe towarzystwa w swoim gronie strzelanie o nagrody przez siebie ufundowane. Poza charakterem dobroczynnym, albowiem czysty zysk przeznaczony zostanie na rzecz kuchen dla bezrobotnych, impreza ta będzie miała zarazem znaczenie sportowe, dające uczestnikom wiele emocji. Komitet zwraca się do obywatelstwa Nowego Bytomia z gorącym apelem wzięcia udziału w strzelaniu, czem przysporzy się komitetowi potrzebnych środków do łagodzenia tak bardzo rozpaczliwej nędzy. Z przynależnością

podnieść należy godną do naśladowania ofiarę p. komendanta straży Dworoka, który na ten cel przeznaczył od siebie nagrody w postaci kilku sztuk drobiu. Bliższe szczegóły strzelania podane zostaną na afiszach.

Z Pszczyńskiego

Utworzenie komitetu organizacyjnego „Miesiąc Propagandy Śląska“ Z. O. K. Z.

Pszczyna. Dnia 22. października b. r. odbyło się w Pszczynie zebranie przed stawicieli władzy, związków i organizacji społecznych, na którym ukonstytuował się komitet organizacyjny „Miesiąc Propagandy Śląska“ Związku Obrony Kresów Zachodnich dla powiatu pszczyńskiego. Przewodnictwem komitetu objął wicestarosta dr. Marjan Rjess, w skład komitetu weszli: prof. Kozłowski z Mikołowa, prof. Dobrowolski z Pszczyny, insp. szkolny Kołodziej z Pszczyny, inspektor szkolny Wróblewski z Mikołowa, kierownik szkoły Kuźniarski z Starej Wsi, p. dyrektorowa Świderowa z ramienia Towarzystwa Polek, p. Stanisław Szopa z ramienia tow. „Sokół“ i p. Koj z ramienia Związku Powstańców Śląskich.

Z Rybnickiego

Niewłaściwe żądania bezrobotnych.

Rybnik. Cała ludność na Śląsku interesuje się bezrobociem i bezrobotnymi. Na rzecz bezrobotnych ponoszą ciężary gminy i poszczególni obywatele, na których nakłada się różne specjalne podatki. Tworzy się wszędzie komitety niesienia pomocy, które dzięki ofiarności obywatelstwa są w stanie zaopatrzyć bezrobotnych w żywność i przyodziewek. To też ze strony bezrobotnych należy się spodziewać rozsądku. Tymczasem w Rybniku jest inaczej. Donoszą, że w kuchni w szkole l. bezrobotni wzbraniają się strugać kartofle. Domagają się oni specjalnego wynagrodzenia za to. Zważywszy, że komitet dysponuje bardzo szczupłymi funduszami, które zaledwie starczą na pokrycie najpotrzebniejszych wydatków, mowy o tem nie może być, aby za struganie płacono osobno. Każdy bezrobotny, otrzymujący w kuchni strawę, zobowiązany jest czynności pomocnicze, jak struganie kartofli, wykonać bezpłatnie. Nie mogą wymagać, aby ci, którzy ich wspierają, jeszcze dla nich kartofle strugali. Dwie do trzy godziny w miesiącu muszą poświęcić bezrobotni na to albo muszą zrezygnować z porcji. Byłoby absurdem takim bezrobotnym przychodzić z pomocą. Jest ich tyle, że na zmianę mogą tę pracę wykonać. Komitet na ostatnim posiedzeniu postanowił odebrać kartki tym bezrobotnym, którzy będą wezwani do prac koło kuchni, a prac tych nie będą chcieli wykonać. Również odebrane mają być i inne zapomogi. Uważamy, że każdy rozsądny bezrobotny uzna, że postępowanie Komitetu jest uzasadnione i słuszne. Nikomu ręka od strugania kartofli nie uleci

Z Tarnogórskiego

Z życia Z. O. K. Z. w powiecie.

Tarnowskie Góry. W dniach 24 i 25 października br. na terenie powiatu Tarnowskiego Góry szereg miejscowych kół Z. O. K. Z. odbył zebrania miesięczne, na których omawiane były sprawy „Miesiąca Propagandy Śląska“ oraz wygłoszone oświatowe referaty, a mianowicie: w Strzybnicy, Żyglinie, Starych Tarnowicach, Boruszowcu, Suche Górze i Nowych Reptach. W zebraniach tych wzięli udział z ramienia zarządu powiatowego Z. O. K. Z. w Tarnowskich Górach pp. dyr. Ważgowski i prof. Zagórski.

Z całej Polski.

Zuchwałość żydowska.

Warszawa. Donoszą z Piotrkowa, że w dniu 12 bm., w czasie porządkowania biblioteki w muzeum ziemi piotrkowskiej, mieszczącym się w starożytnym zamku historycznym — grupa wyrostków żydowskich rozpoczęła bombardować kamieniami gmach muzealny. W czasie tej zbrodniczej akcji, powybijano w gmachu muzealnym wszystkie szyby i uszkodzono część muru. Po dokonaniu tego dzieła, sprawcy zbiegli.

Program radiowy.

Niedziela 1 listopada 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.30 Transmisja nabożeństwa z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku-Ligocie. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. 14.00 „Co słysząc o czym wiedzieć trzeba”. 14.20 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Świętych obcowanie”. 14.40 Dialog p. t. „Porządek w podwórzu”. 15.00 Tańce ludowe. 15.55 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16.25 Muzyka z płyt gramofonowych. 16.40 Odczyt p. t. „O słońcu”. 16.55 Melodie popularne z płyt gramofonowych. 17.15 „Jak się ustrzec przeziębienia”. 17.30 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne”. 17.45 Koncert popołudniowy. 19.00 Rozmaitości. 19.20 Karlik z Kocyna (prof. St. Ligoń) — „Bery i boiki słaskie”. 19.45 Słuchowisko „Światło w ruinach”. 20.15 Koncert solistów. 21.55 Kwadrans literacki. 22.10 Recital skrzypcowy Cecylii Hanzen. 22.40 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka taneczna z płyt gramofonowych.

Poniedziałek 2 listopada 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 9.30 Nabożeństwo z W. Piekar. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Komunikat meteorologiczny. 12.15 Muzyka popularna z płyt gramofonowych. 14.45 Komunikaty. 14.55 Intermezzo muzyczne. 15.05 Komunikaty gospodarcze. 15.15 Przegląd komunikacyjny. 15.25 Odczyt z cyklu dla nauczycieli. 15.45 Muzyka poważna z płyt gramofonowych. 16.00 Wł. Włosik — wygłosi pogadankę z tytułu: „Ogrodnik Śląski”. 16.20 Kurs elementarny języka francuskiego. 16.40 Muzyka z płyt gramofonowych. 17.10 „Świat żywych — a świat umarłych”. 17.35 Koncert popołudniowy. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 Olga Regorowiczowa: „Zmarłych wstąpiło wojsko Św. Jadwigi”. 19.40 Komunikaty strażyackie śląskie. 19.45 Prasowy dziennik radiowy. 20.00 Feljton. 20.15 „Widma” — Moniuszki. Sceny liryczne z „Dziadów” A. Mickiewicza. 21.45 Feljton p. t.: „Tym co poległ”. 22.00 Muzyka religijna z płyt gramofonowych. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny oraz wiadomości sportowe. 23.00 Koncert na płytach D-dur Czajkowskiego w wykonaniu Bronisława Hubermana.

Uwagi dla radiostuchaczy.

Na temat radia możnaby pisać bardzo dużo, lecz szczupłe ramy naszej gazety zmuszają nas do jak najdalej idących ograniczeń. Dziś podajemy kilka luźnych uwag, które są na czasie i godne uwagi ze strony radiostuchaczy.

Nasamprzód zaznaczyć należy, że Polskie Radio jest przedsiębiorstwem państwowym i że kto bądź korzysta z radia musi to zgłosić na swej poczcie i potem regularnie płacić abonament, który wynosi 3 złote miesięcznie za każdy aparat radiowy.

Tymczasem w miastach i na wsi napotyka się licznych radiopajęczarzy t. j. takich, którzy posiadają aparaty radiowe, które dotychczas

Wiadomości handlowe.

Giełda pieniężna w Warszawie z dnia 29 paźdź. 1931 r.

Dolar amerykański 8,89⁷/₁₀ zł. Funt szterlingów angielskich 34,96 zł. 100 franków francuskich 35,52 zł. 100 koron czeskich 26,34 zł. 100 lir włoskich 46,28 zł. 100 franków szwajcarskich 174,52 zł. 100 guldenów holenderskich 360,70 zł. 100 belg holenderskich 124,33 zł. 100 lei rumuńskich 5,30 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu z dnia 29 paźdź. 1931 r.

Za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze całych ładunków wagonowych: Żyto 22,25—22,50. Pszenica 22,25—22,75. Jęczmień 64—66 kg 21,25—22,25 68 kg — 22,75—23,75. Browarowy 25,50—26,50. Owies 22,00—22,50. Mąka żytnia 65 proc. 33,50—34,50, pszenna 65 proc. 33,50—35,50. Otręby żytnie 14,50—15,25, pszenne 13,50—14,00, pszenne grube 14,00—15,00. Rzepak 30,00—31,00. Gorczyca 40,00—43,00. Groch Wiktorja 21,00—26,00, Folgera 25,00—27,00. Ziemiaki jadalne 2,50—2,80. Słoma prasowana 3,75—4,00. Siano luzne 5,50—7,50. Siano prasowane 7,35—8,10. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny bydła na targowicy w Poznaniu z dnia 27 października 1931 r.

Spędzono 516 sztuk bydła, 2090 sztuk świń, 495 sztuk cieląt, 190 sztuk owiec, razem 3291 sztuk zwierząt. Obrotów świniami bekonowymi nie było.

A. Woły: Pełnomięsiste, wytuczzone nieoprzegane 78—90. Mięsiste tuczone młodsze do 3 lat 62—70. Mięsiste tuczone starsze 48—56. Miernie odżywione 40—46.

B. Bułaje: Wytuczzone pełnomięsiste 64—70. Tuczzone mięsiste 54—60. Nietuczzone, dobrze odżywione, starsze 46—52. Miernie odżywione 40 do 44.

C. Krowy: Wytuczzone pełnomięsiste 80—90. Tuczzone mięsiste 66—76. Nietuczzone, dobrze odżywione 46—50. Miernie odżywione 30—40.

D. Jałowice: Wytuczzone pełnomięsiste 80 do 90. Tuczzone mięsiste 64—74. Nietuczzone, dobrze odżywione 52—62. Miernie odżywione 40—50.

E. Młodzież: Dobrze odżywione 44—50. Miernie odżywione 40—44.

Cielęta: Najprzedniejsze cielęta wytuczzone

nie zostały zgłoszone w urzędzie pocztowym. Posiadanie takich aparatów jest karygodne a kary wynoszą do 3.000 złotych lub do 3 miesięcy więzienia.

Obecnie objeżdżają Śląsk specjalne komisje, które chodzą od mieszkanka do mieszkanka i stwierdzają, kto posiada radio prawnie lub też nieprawnie. Ostatnich zapisują i podają władzom do ukarania. Wobec tego radzić tylko możemy zarejestrowanie każdego aparatu radiowego w miejscowym urzędzie pocztowym.

A teraz jeszcze jedno. Wśród bezrobotnych znajdują się liczni radioposiadacze, którzy nie są w stanie zapłacić miesięcznego abonamentu a chętnie nadal chcieliby korzystać z radia. Tym biedakom należałoby dopomóc przez przejęcie opłat abonamentowych przez osoby zamożniejsze. Tacy dobrodzieje muszą się zna-

96—100. Tuczzone cielęta 80—90. Dobrze odżywione 70—80. Miernie odżywione 60—68.

Owce: Wytuczzone, pełnomięsiste jagnięta 92—100. Tuczzone starsze skopy i maciorki 70—80

Świnie (tuczniaki): Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 110—116. Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 102—108. Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 92—100. Mięsiste świnie ponad 80 kg 82—90. Maciory i późne katastraty 90—104. Świnie bekonowe cena orj. loco stacja zał. 78—82.

Giełda zbożowa we Wrocławiu z dnia 28 paźdź. 1931 r.

Płacono za 1000 kg: Pszenica śląska 74 kg — 220 mk, 76 kg — 224 mk, 72 kg — 210 mk. Żyto śląskie 70,5 kg — 206 mk, 68,5 kg — 202 mk. Owies nowy średniej jakości i dobroci 147 mk. Jęczmień browarowy 175 mk, jary 168 mk, zimowy 63—64 kg i na kaszę 165 mk.

Mąka za 100 kg: pszenna 70 proc. 32,50 mk, pszenna luksusowa 38,25 mk, żytnia 70 proc. 30,50 mk, 65 proc. 31,50 mk, 60 proc. 32,50 mk.

Ceny targowe w Katowicach z dnia 29 października 1931

Masło wiejskie funt zł. 1.80—2.00. Masło mleczarniane funt 2.10—2.20. Jaja 7 do 10 sztuk za 1.00. Twaróg funt 0.60—0.80. Mleko litr 0.38—0.40

Mięso. Wieprzowina funt 0.80—1.10. Wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.20—1.30. Wołowina 0.70—1.10. Cielęcina 0.80—1.10. Skopowina 1.30—1.40. Okrasa świeża 1.20—1.30. Okrasa wędzona 1.40—1.60. Łój 1.10—1.20. Smalec 1.40 do 1.60.

Jarzyny. Kapusta biała (główka) 0.10—0.20. Kapusta modra funt 0.15—0.40. Marchew za funt 0.10—0.20. Kalarepa główka 0.05—0.10. Cebula za funt 0.15—0.25. Pomidory funt 0.60—0.70. Kalafior sztuka 0.25—0.40. Szpinak funt 0.30—0.40. Selery funt 0.40—0.50. Sałata za główkę 0.05 do 0.20. Kartofle za centnar (50 kg) 3.50—3.80. Kartofle 22 funtów 1.00. Kapusta centnar 3.50.

Owoce. Gruszki doborowe funt 0.50—0.80. Gruszk II gatunek funt 0.25—0.40. Jabłka doborowe funt 0.50—0.70. Jabłka do gotowania funt 0.20—0.30. Grzyby funt 0.50—0.80. Cytryny sztuka 0.08—0.10.

Drób. Gołębie 0.90—1.20. Gołębięta 1.00—1.20. Kury 2.50—3.50. Kurczęta 1.50—2.25. Kaczki 3.00 do 5.50. Gęsi 3.00—9.00.

leż a także zarządy gmin mogłyby na siebie przejąć opłaty radiowe. W tym celu należy się porozumieć z Polskim Radiem w Katowicach, które wskaże adresy tych, którzy zasługują na uwzględnienie.

Zresztą i bezrobotni, którzy nie mogą podać opłat radiowym niechaj zgłaszają się w Polskim Radiu w Katowicach a dyrekcja niewątpliwie wskaże im dobrodziejów. Przy zgłoszeniu musi być dostarczone poświadczenie urzędu gminnego, że zgłaszający się z powodu bezrobocia nie jest w stanie uiścić opłat radiowych.

Zaznaczyć jeszcze trzeba, że Polskie Radio odn. poczty nie mogą zwalniać z opłat radiowych za wyjątkiem niewidomych. Bezrobotni płacić muszą sami albo też za nich, płacić będzie inna osoba lub też gmina.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W sobotę 31 bm. o godz. 15.30 jako szkolne przedstawienie premiera dramatu ludowego (w 8 obrazach) pt. „Młynarz i jego córka” czył „Pochód duchów”. Jakże olbrzymie zainteresowanie wzbudziło wystawienie tego prześlicznego dramatu ludowego — nie tylko w treści ale i nauce moralnej, świadczy fakt, że na pierwsze przedstawienie wykupiła publiczność wszystkie bilety, a tylko niewielka ilość biletów pozostała na niedzielne przedstawienie popołudniowe i wieczorne.

W sobotę dnia 31 bm. o godz. 19.30 sukcesowa operetka „Paganini” w obsadzie pp. Chorjana, Domosławskiego, Jabłońskiego, Jastrzębskiego, Korabianki, Kopciuszewskiego, Karasińskiego, Kowalskiego, Nochowicza i Peteckiego.

Największy koncert obecnego sezonu w Katowicach Artura Rubinsteina.

Artur Rubinstein, który jako triumfator przejechał Europie i dwie Ameryki, mając prawo wstępu do wszystkich głównych miast starego kontynentu i każdego roku jest tam gościem najznakomitszych władców, przewodzi pierwszy raz do Katowic. Artur Rubinstein wielki artysta daje muzyce życie od siebie i te nieustająca w swej przeróbce gre, która jest prawdziwą „ewolucją twórczą”. Koncert Rubinsteina, który wywołał niezwykle wprost zainteresowanie, odbędzie się w czwartek, dnia 5 listopada o godz. 20.15 wieczorem w Teatrze Polskim w Katowicach.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 31 bm. „Młynarz i jego córka” (dla szkół) o godz. 15.30

Sobota, dnia 31 bm. „Paganini” o godz. 19.30. Niedziela dnia 1. 11. „Młynarz i jego córka” o godz. 15.30.

Niedziela, dnia 1. 11. „Młynarz i jego córka” o godz. 19.30.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Poniedziałek, dnia 2 listopada br. „Młynarz i jego córka”. Zabrze, o godz. 19.30.

—XOX—

Zmiana agentury.

Brzezie. Dotychczasowy agent gazet naszych p. Mika Fr. z końcem b. miesiaca składa agenturę dobrowolnie. W miejsce jego z dn. 1 listopada obejmuje agenturę p. Solich Konstanty; dla tego upraszamy najuprzejmiej naszych czytelników, by nadal pozostali nam wiernymi czytelnikami i również taksamo darzyli zaufaniem p. Solicha. Zaś p. Mice Fr. dziękujemy serdecznie za tak długoletnią współpracę, która była ku zupełnemu zadowoleniu obu stron.

Wydawnictwo „Katolika”.

Rachunek.

Uczeń: — W jakiej cenie są te cukierki?
Kupiec: — Sześć sztuk za 5 groszy mój chłopcze.

Uczeń: — Sześć za pięć, pięć za cztery, cztery za trzy, trzy za dwa, dwa za jeden, jeden za ... nic. Proszę w takim razie o jeden cukierek.

Wydawnictwo „Katolika Polskiego” i „Katolika Śląskiego”, „Górnoślazaka” i „Gońca Śląskiego” w Katowicach.

Nakładem i drukiem: Drukarnia Śląska, spółka z ogr. odp. w Katowicach, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.

Dziękuję

Szan. mojej klienteli z grona czytelników gazet „Katolików”, w których już od lat czterech z wynikiem bardzo zadowalającym się ogłaszam, za udzielone mi łaskawie zaufanie i poparcie, i polecam się nadal łaskawej pamięci

Aleksy Waldberg

zeglarmistrz.

Fachowiec od roku 1900.

RYBNIK, ul. Łony 9 w domu p. Solorza.

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla zapewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej ulokujesz swe oszczędności w

Banku Ludowym

Spółka z nieogr. odp.

w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki.

Wydierżawiamy safes (schowki) 3005

MEBLE

Nadszedł nowy transport mebli:

syntakty, kuchnie i pojedyncze meble, po cenach fabrycznych. Korzystajcie z okazji. Proszę przekonać się o niskich cenach i solidnych wyrobach. Bez przymusu kupna.

FABRYCZNY SKŁAD MEBLI

Fr. Motyka

Król. Huta, ulica Bytomska 34

Szan. Publiczności podaje niniejszem do wiadomości, że po ukończonej przebudowie na nowo otworzę mój

Skład mebli

Polecam kompletne urządzenia jak i pojedyncze meble i wyroby tapicerskie za gotówkę i na spłaty na dogodnych warunkach.

Zarazem polecam w razie potrzeby mój bogato zaopatrzonej skład trumien. Obejmuje wykonanie kompletnego pogrzebu tanio i dogodnie.

Antoni Solorz, Rybnik

ul. Łony 11 — tel. 1104.

Chorzy!

Leczę wszelkie choroby, przedewszystkiem chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Upraszam się przynieść moc poranny. Leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

Katowice, ulica Piastowska nr. 1.

Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11.

Niniejszem zawiadamiamy, że w niedzielę, dnia 8 listopada br. o godz. 15-ej w lokalu p. Gorola przy ul. Dworcowej w Mikołowie odbędzie się

Walne Zgromadzenie

Spółdzielni „Strzecha” w Mikołowie z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego Zebrania.
3. Sprawozdanie Zarządu.
4. Przedłożenie bilansów i rachunków nadwyżek i strat za rok 1925/6/7/8/9/30.
5. Udzielenie odciążenia za r. 1925/6/7/8/9/30
6. Zmiana statutu §§ 13, 21 i 22.
7. Wybór członków Rady Nadzorczej i Zarządu.
8. Wolne głosy.
9. Zamknięcie.

W razie niezjawienia się dostatecznej ilości członków odbędzie się Walne Zgromadzenie pół godz. później i przeprowadza się uchwały prawomocne bez względu na ilość członków.

Mikołów, dnia 14 października 1931 r.

Sekretarz:

(—) Kopel St.

Cennik drobnych ogłoszeń.

Pierwsze słowo 10 groszy, każde następne 5 groszy. Tłusty druk 10 groszy, jedno ogłoszenie najmniej 60 groszy. Jedno drobne ogłoszenie może mieć najwyżej 30 słów. Na wysyłkę zgłoszeń do administracji nadesłać 35 groszy. Należność może być płatna w znaczkach pocztowych.

Jak długo zapas starczy!!!

ceny najniższe!!!

plótno na koszule 1 m tylko	79 gr.	garnitur madapolam na 1 łóżko	13 40 zł
plótno na ręczniki 1 m tylko	65 gr.	Cheviot 1 m tylko	1 45 zł
adamaszek ręczniki 1 m tylko	95 gr.	Ang. materia, 1.40 cm. szer tylko	2 90 zł
welur na koszule 1 m tylko	95 gr.	Georgette, czysta wełna tylko	5 90 zł
poszwy 6/4 1 m tylko	98 gr.	Georgette, jedwabna m. tylko	9 50 zł
welur na pyjamy 1 m tylko	1,45 gr.	Crepe de Chine m tylko	6 75 zł
plótno madapolam 1 m tylko	1,35 gr.	sukno (Flausch) 150 cm. szer.	6 90 zł

Ponadto polecamy nasz skład obficie zaopatrzony w materiały na płaszcze, na wełniane suknie i kostjumy oraz jedwabie, firanki, adamaszki, płótna gradelowe i płóciennę garnitury, wsypy gęste i nie farbujące!

Dom Handlowy „Textyl”
Fritz Guttman
tylko Król. Huta, ul. Piłsudskiego 3.

ZA DARMO

nie, ale bajecznie tanio i przy
najdogodniejszych warunkach
spłaty kupisz meble wszelkiego
rodzaju w firmie

„MERKUR”

Dom Meblowy
Katowice.

tylko ul. Stawowa 3 w podwórzu
Specjalne warunki dla PP. urzęd-
ników. — Przy gotówce wysoki
rabat. — — Fabryka własna
na Pomorzu.

Praktyka dentystyczna

Stübings, Rybnik

ulica Sobieskiego 18

w domu kupca Beygl.

Korony ze złota . . . . .od 29 zł
Zęby . . . . .od 5 zł
Plomby . . . . .od 4 zł
Rwanie zębów bez bólu . . . . .4 zł

Gwarantuję za pierwszorzędną materiał i
dobre ułożenie uzębienia.

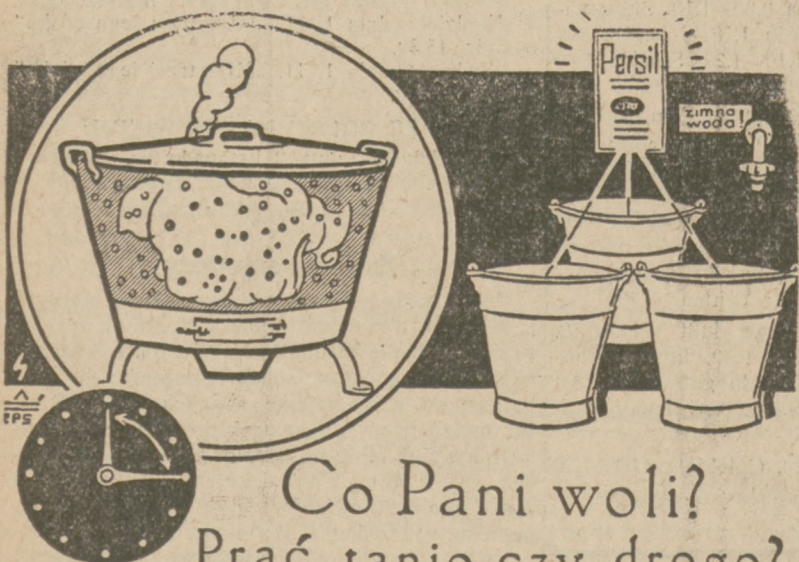
Przeróbki źle ułożonych uzębień jak najszybciej!

Aleksy Waldberg, Rybnik

zegarmistrz, jubiler i optyk, fachowiec
od r. 1900. — Własny warsztat.

Od 1 lipca znajduje się mój skład przy
ul. Łony 9, w domu p. Solorza.

Polecam się nadal łaskawej pamięci
Szan. klienteli. Obsługa rzetelna. Daje
za gotówkę i na raty na dogodnych wa-
runkach spłat. 3463

Co Pani woli?

Prać tanio czy drogo?

Kto weźmie Persilu odpowiednią
ilość i rozpuściwszy go w zimnej
wodzie zagotuje białinę krótko raz
jeden, osiągnie najlepszy rezultat i za-
oszczędzi wysiłku, czasu i pieniędzy.
Wiadomo przecież, jak nadzwyczajnie
wydajnym jest Persil! 1 paczka Persilu
wystarczy na 2 1/2 do 3 wiader wody.

Persil to Persil

Rozpowszechniajcie
naszą gazetę!

Zupełna wyprzedaż

z powodu

zwinięcia interesu!

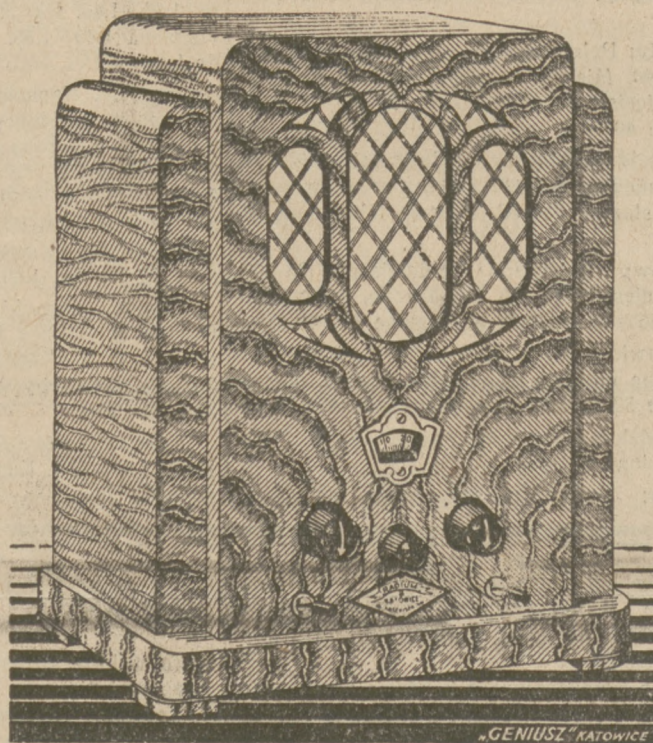
Cały zapas towaru, składający się
z zegarków damskich, męskich,
zegarków na rękę, budzików, papierosnic, spinek,
bransoletek, dewizek, modnych kołczyków, wisiorków
obraczek, tacek ręcznych, pereł, modnych naszyjnik-
ków brylantów wystawiam na

wyprzedaż

po nadzwyczaj niskich cenach. Każdy przedmiot
oznaczony jest ceną dotychczasową i ceną wyprze-
dazową. — Proszę zwracać na tanie ceny i w moim
oknie wystawowym

P.F. JANOTTA, Katowice
ul. 3-go Maja 13.

reperacje i przeróbki wykonuje po bardzo niskich cenach

Aparat Radiowy z lampką ekranową

z wbudowanym głośnikiem o dużej mocy jest
aparatem dla odbioru stacyj zagranicznych naj-
popularniejszym w dobie dzisiejszej.

Już dzięki pięknej zewnętrznej formie swej sta-
nowi on prawdziwy klejnot w każdym miesz-
kaniu. Specjalnie zwracamy uwagę na natural-
ną i wierną w dźwięku reprodukcję mowy i
muzyki. Aparat jest zasilany bez akumulatora
i anody, wprost z sieci prądu zmiennego.
Ponieważ wyrób własny, przeto odpada wyso-
kie cło, dzięki czemu nader niska cena

zł 480,—

Przy zapłacie gotówką tylko zł 425,—

Fa. Radium

Specjalny Dom Radjotechniki.

Katowice, ul. Kościuszki 49

Drobne ogłoszenia

Wolne posady

Zarobić może każdy
pan lub pani na pro-
wizję w przedstawiciel-
stwie „Smak” Piekarni
Rudne, Główna 45, po-
wiat Tarn. Góry. Po-
szukuję także kilku pa-
nów nadających się do
sprzedaży.

**Poważne przedsiębior-
stwo** przyjmie jednego
pana znajomego prace
biurowe w wieku od lat
17—25 z małą kaucją.
Zgłoszenia do admini-
stracji pisma pod „Po-
sada”.

Uczeń piekarski potrzeb-
ny zaraz. Zgłoszenia
Józef Majcherek, mistrz
piekarski, Katowice, ul.
Kościuszki 34.

Pomocnik fryzjerski potrzeb-
ny zaraz. — Mała Dąbrówka.
Gerhard König.

Sprzedaże

Sprzedam natychmiast
kantynę dobrze zapro-
wadzoną w bardzo do-
bre położeniu. Cena
według umowy. Zgło-
szenia do administracji
pisma pod „Kantyna”.

Chłopiec uczniwy ro-
dziców lat 16 z ukoń-
czonym kurs. stenogra-
fii, korespondencji i pi-
sania na maszynie, po-
szukuje posady. Świa-
dectwo bardzo dobre.
Odpowiedzi do Stow.
św. Zyty w Katowic-
cach.

Młód czysty praw-
dziwy deserowy kura-
cyjny pod gwarancją, z
własnej a największej
w Państwie pasieki wy-
sya w blaszankach 5
kg 16.— zł, 10 kg 30 —
zł, 20 kg 55.— zł wraz
z naczyniem i opłata
pocztowa.

Eugeniusz Billński
Zbąrz.

Sprzedaż krajowych i
zagranicznych pianin i
fortepian Fritz Lensch-
ner Katowice, ul. Ko-
ściuszki 11. Proszę zwa-
żać na numer domu. Nie
mam składu.

Posiad poszukują

Chłopiec uczniwy ro-
dziców lat 16 z ukoń-
czonym kurs. stenogra-
fii, korespondencji i pi-
sania na maszynie, po-
szukuje posady. Świa-
dectwa bardzo dobre.
Odpowiedzi do Stow.
św. Zyty w Katowic-
cach.

Panna lat 20 poszukuje
służby domowej albo
do dzieci. Łask. oferty
do administracji pisma
pod „Panna”.

Panienska 17-letnia szu-
ka posady do biura lub
do innej pracy. Zgło-
szenia do administracji
pisma pod „Praca”.

Szofer - monter z prak-
tyką wojskową, pierw-
szorzędne świadectwa
może dać kaucję 1000
zł., poszukuje posady.
Zgłosz. Jagiellońska 3.
Bartsch.

Mieszkania

Mieszkanie. Jeden pokój
z kuchnią jest zaraz do
wynajęcia w nowym
budynku w W. Piekar-
nach. Zgłoszenia przy-
jmuje się w księg. Grac-
kowie przy ul. Marja-
ckiej 48.

Różne

Pożyczka poszukuje 6
tysięcy zł. na 1 hipo-
tekę na dom wartości
15 000 zł. Zgłosz. do
administracji pisma pod
„Pożyczka”.

Udzielam lekcji w za-
kresie 6 klas gimnazj. i
szkoły powszechnej w
języku polskim. Zgło-
szenia do administracji
pod „Lekcje”.

**Przemysłowcy i han-
dlowcy G. Śląska. Bacz-
ność!!!** W dobie kry-
zysu ekonomicznego,
aby móc wykazać się
z właściwie dokonanego
obrotu i dochodu po-
winnie każde przedsię-
biorstwo — nawet naj-
mniejsze prowadzić pra-
widłowe księgi handlo-
we. Biuro „Ruch” Ka-
towice, ul. Wojewódzka
7, m. 7, tel. 27-56 zała-
da i prowadzi księgi
buchalterijne, przepro-
wadza bilanse wszel-
kich systemów księgo-
wości w myśl obowią-
zujących ustaw R. P.
Polskiej, solidnie, szyb-
ko i tanio. Siły pierw-
szorzędne. Biuro czyn-
ne od godz. 9 rano do
godz. 7 wiecz.

Uwaga! Nauki pisa-
nia na maszynach różnych
systemów stenografii
polskiej i niemieckiej
oraz korespond. han-
dlowej udziela „Wie-
dza”. Katowice, Plac
Wolności 9, III p. Zgło-
szenia codziennie od
godz. 9—18-ej.

Chcesz pomyślnie za-
łatwić sprawy sądowe,
rentowe i pensyjne,
kupić lub sprzedać nie-
ruchomość, zgłoś się w
„Biurze ludowem i po-
średniczem”, Katowice
ul. 3-go Maja 33, III p.

**Wnioski, prośby, prze-
pisywanie** na maszy-
nach, tłumaczenia w
językach: polskim, nie-
mieckim, francuskim i
angielskim, wywiady
handlowe - kredytowe,
prywatne, alimentar-
ne, rozwody obserwacje,
pośredniczenie przy
sprzedaży i kupnie nie-
ruchomości, ruchomości,
mieszkań i pokoi, jak i
pożyczki pod zastaw,
załatwia, tanio szybko
i dokładnie znana firma
„Veritas” Katowice pl.
Wolności 9, III p. Tel.
25-77.

Chcesz się wykształcić
na dzielnego księżko-
wego, korespondenta,
stenografa, lub steno-
typistę, zgłoś się w
„Biurze ludowem i po-
średniczem”, Katowice
ul. 3-go Maja 33, III p.

Sprzedam od zaraz
3 morgi pola pod bu-
dowę w tem 1 1/2 lasu,
drzewo budowlane. Ce-
na 3 000 zł. Zgłoszenia
Minkus, Bielszowice, ul.
Katy 32.

**Szkółki Rogoźniczek To-
warzystwa Górniczo-
Przemysłowego „Sa-
turn”** mają tanio do
zbycia większą ilość
drzew i krzewów owo-
cowych i ozdobnych.
Cenniki wysyła się na
żądanie. Adres dla li-
stów: Sosnowiec, Tow.
Górn.-Przem. „Saturn”,
Szkółki Rogoźniczek.

**Młód odżywczo - kura-
cyjny** 5 kg, 15 zł., 10 kg
28 zł. wysyła za pobra-
niem pocztowym W.
Woloszyn, Jezierzna.

Mieszkańcy Górnego
Śląska Baczność! **Biuro**
porad prawnych
„Ruch”, Katowice, ul-
lica Wojewódzka 7, m. 7
tel. 27-56 pisze i zała-
twia szybko, solidnie
i tanio wszelkie sprawy:
sądowe, skarbo-
wo-podatkowe, admini-
stracyjne, alimentar-
cyjne, spadkowe, roz-
wodowe, hipoteczne,
karty cyrkulacyjne,
sprawy paszportowe,
meldunkowe, odwołania,
egzystencyjne,
ściągnięcie długów, wy-
wiadów wszelkiego ro-
dzaju umowy, reklama-
cje, tudzież porady
i wnioski w myśl ustaw
R. P. Polskiej. Dla
biednych i bezrobot-
nych znaczne uwzględ-
nienia. Przyjdź i prze-
konaj się. Biuro czyn-
ne od godz. 9 rano do
7 wieczór.

**Mały wydatek a wiel-
ka korzyść** stanowi
dobre ogłoszenie w
naszej gazecie!